

L'Euroregió, un futur compartit

Els presidents de les comunitats i regions sotasignats ens hem reunit per posar en marxa de manera oficial una nova Euroregió Pirineus-Mediterrània que comprendrà els territoris de les nostres respectives regions. Aquesta Euroregió neix amb la nostra voluntat d'unir esforços per crear al nord-oest de la Mediterrània un pol de desenvolupament sostenible basat en la innovació i la inclusió social i territorial.

En els anys que han passat des de l'inici de la descentralització a Espanya i a França hem constatat que els governs regionals juguen un paper insubstituïble a l'hora de generar un desenvolupament econòmic que tingui en compte les especificitats dels seus territoris. Tanmateix, l'escala regional no sempre és suficient per enfrontar els nous reptes d'una Europa ampliada i una economia mundial globalitzada. Des de fa anys, a Europa algunes regions han donat un pas important: la creació d'euroregions que transcendeixen les fronteres estatals, unint les forces dels seus territoris i la seva ciutadania per assolir un més gran potencial.

En l'escala mundial, la competència per a les nostres economies és cada cop més dura. L'ampliació de la UE a l'est i la liberalització dels intercanvis en l'àmbit mediterrani obre noves oportunitats, però també suposa un repte sense precedents. Per això, i per donar a les nostres regions un nou protagonisme dins del partenariat euromediterrani, cal assolir junts una massa crítica.

L'Euroregió Pirineus-Mediterrània que neix està formada per territoris de característiques sense dubte molt diverses, però en gran mesura complementàries. Junes, aquestes regions tenen un pes important en el context sud europeu i mediterrani a causa de la seva dimensió demogràfica, econòmica i territorial. Comptem amb elements realment molt valuosos com ara una xarxa de centres metropolitans de dimensió europea, una posició clau en la Mediterrània occidental, una considerable base científica i tecnològica (universitats i escoles tècniques, parcs tecnològics, laboratoris d'investigació), una estructura econòmica diversificada, indústries punteres consolidades o en emergència (aeronàutica, energies renovables, biotecnologies aplicades a la farmàcia, la medicina i l'alimentació, automobilística, etc.), una producció agrícoles i vitícoles abundant i de qualitat i un turisme amb una oferta variada durant tot l'any (platja, muntanya, turisme cultural, turisme rural, patrimoni urbà, etc.).

Tanmateix, els territoris de l'Euroregió ha d'afrontar els reptes que representen :

- la insularitat
- l'aïllament de les zones de muntanya i de les zones veïnes caracteritzades per una feble densitat de població
- Els cascs urbans i els barris en decadència
- Les àrees industrials en declivi o amenaçades

Amb la participació activa d'organismes de la societat civil que representen els nostres ciutadans i dels governs locals i supra-locales, cercarem els ajuts i les complicitats europeus i estatals necessaris per garantir l'èxit de la nova Euroregió Pirineus Mediterrània que vol esdevenir:

Un espai econòmic, de recerca i innovació tecnològica ambiciós al sud d'Europa

És imprescindible garantir el lligam entre l'ensenyament universitari, la investigació, la innovació i el desenvolupament econòmic regional. Cal que les nostres regions passin a ocupar de manera conjunta un paper destacat en l'espai europeu d'investigació, esdevenint un gran centre innovador del sud d'Europa i participant conjuntament en programes europeus de recerca. Per això cal aprofitar les complementaritats científiques regionals, i establir lligams entre la iniciativa pública i privada en matèria de desenvolupament econòmic, tecnològic i industrial a partir de la base científica. L'Euroregió ha d'esdevenir un espai atractiu per als capitals industrials internacionals que busquen implantar-se en un entorn creatiu i innovador, basat en la qualitat i l'excel·lència científica, al servei d'una economia sostenible i competitiva.

A la base d'aquest model hi haurà una col·laboració entre universitats, entre laboratoris científics i entre parcs tecnològics, cercant de manera global les sinergies entre els sistemes de recerca i innovació de les regions. Aquesta estratègia ha d'anar acompanyada de lligams cada cop més estrets entre els grans pols industrials euroregionals i la base científica.

Una densa xarxa d'infraestructures al servei de la ciutadania

Les xarxes de transport actuals són insuficients per respondre al creixement demogràfic de les nostres regions i a l'augment dels seus intercanvis entre elles i amb la resta del món. L'Euroregió ha de ser alhora un engranatge de plataformes logístiques de primer ordre, per assegurar la connectivitat internacional dels nostres territoris en una Europa ampliada a l'Est i oberta a l'àmbit mediterrani. Per això volem construir un sistema multimodal amb un nou equilibri dels transports tant de passatgers com de mercaderies per carretera, via ferroviària, marítima i aèria. Cal també assegurar la connexió del nostre territori amb les grans xarxes transeuropees, en especial els recorreguts d'alta velocitat, transmediterrànies i mundials.

L'Euroregió ha d'articular-se amb unes xarxes de transport modernes i funcionals, i unes xarxes d'energia i de comunicacions que responguin a les necessitats de la població i dels actors econòmics, en una perspectiva de desenvolupament sostenible que permeti preservar el territori i el planeta per a les generacions futures. La prioritat ha de ser per als mitjans de transport més sostenibles i les energies renovables. Aquest projecte de xarxes euroregionals ha de ser integrador en dos sentits: una integració dintre de les xarxes europees, mediterrànies i mundials, lligada a l'exigència intrínseca d'integració de la totalitat del territori i la població en aquestes xarxes, lluitant per evitar l'aïllament i per superar les dificultats pròpies de cada regió.

Una cruïlla d'intercanvis culturals i humans

L'espai ocupat per les nostres regions conté una enorme diversitat cultural. Aquesta diversitat té a veure amb formes tradicionals d'expressió cultural i lingüística amb una tradició centenària tant com amb l'arribada de noves expressions culturals resultat de processos migratoris, de canvis socials. Hem de treballar conjuntament per valoritzar aquesta diversitat i transformar-la en una força creadora. Alhora, compartirem experiències d'integració i multiculturalisme.

Les nostres regions destaquen també per la vitalitat de la seva creació cultural. Cal crear nous circuits per fer fent circular talents i creadors artístics (espectacles en directe, llibres, audiovisual, etc.) a les nostres regions i a l'exterior (festivals, salons, residències d'artistes, etc.). També és important establir una cooperació entre els agents difusors de la producció cultural (distribuïdores, galeries d'art, teatres, etc.) per situar el nostre territori en un lloc destacat dels circuits internacionals de la creació artística.

Finalment, l'Euroregió ha de servir per preservar el nostre patrimoni natural, històric i cultural compartit i per trobar noves formes de valoritzar aquest patrimoni amb un model turístic sostenible. En aquest sentit caldrà explorar la creació de rutes i marques turístiques conjuntes, i potenciar l'intercanvi de bones pràctiques.

Un nou motor del Partenariat Euromediterrani

Les regions europees han jugat un paper molt destacat en el procés d'integració europea i en contribuir a l'ampliació de la Unió Europea. Estem convençuts que les regions haurien de jugar un paper molt més important en el Partenariat Euromediterrani, i a través de l'Euroregió treballarem conjuntament per aquest objectiu. Afirmem la nostra voluntat comuna de desenvolupar accions conjuntes a l'àmbit mediterrani, sobretot a destinació dels països del Magrib.

Conscients que aquesta tasca l'hem de fer conjuntament amb les institucions de la Unió Europea i amb els organismes europeus de cooperació interregional, comptem també treballar en col·laboració amb organitzacions de cooperació existents com la Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP) i les Illes de la Mediterrània Occidental (IMEDOC), i desitgem participar junts als programes europeus de cooperació territorial.

Representant les nostres institucions, nosaltres signataris d'aquesta declaració hem decidit impulsar l'Euroregió Pirineus Mediterrània que dugui a terme aquestes tasques promovent projectes comuns de desenvolupament sostenible en estreta cooperació amb les institucions de la Unió Europea i d'altres organitzacions internacionals, així com amb els estats andorrà, espanyol i francès. Aquesta Euroregió neix amb els territoris d'Aragó, les Illes Balears, Catalunya, Llenguadoc - Rosselló i Migdia - Pirineus com a nucli principal. Tanmateix, l'Euroregió neix amb vocació d'obertura i cooperació seguint els arcs pirinenc, mediterrani (d'Itàlia fins

al Magreb), les valls dels grans rius (Ebre, Garona i Roina) i les illes de la Mediterrània Occidental.

Convidem totes les autoritats polítiques i organismes locals i supralocals a participar d'aquest repte compartit. Promourem tanmateix la participació de les ciutadanes i dels ciutadans de l'Euroregió, tant de manera directa com a través de llurs associacions, empreses, representants polítics, universitats. Amb tots ells farem de l'Euroregió Pirineus Mediterrània un nou pol d'innovació, integració i creixement sostenible al nord-oest de la Mediterrània.

Christian Bourquin
Vicepresident del Consell Regional de Llenguadoc - Rosselló

Marcelino Iglesias
President del Govern d'Aragó

Jaume Matas
President del Govern de les Illes Balears

Martin Malvy
President del Consell Regional de Migdia Pirineus

Pasqual Maragall
President de la Generalitat de Catalunya